

CRNA GORA

OPŠTINA TIVAT

**Sekretarijat za zaštitu životne sredine
i energetsku efikasnost**

Broj: 1601-353-94/12-17

Tivat, 31.05.2018. g.

**IZVJEŠTAJ O JAVNOJ RASPRAVI
o Nacrtu Lokalnog akcionog plana za biodiverzitet 2018-2023**

Predsjednica Opštine Tivat, Odlukom broj 0101-353-748/7 od 11.05.2018. godine, utvrdila je Nacrt Lokalnog akcionog plana za biodiverzitet 2018-2023.g (u daljem tekstu Nacrt Plana) i Nacrt Plana stavila na javnu raspravu, te obavezala Sekretarijat za zaštitu životne sredine i energetska efikasnost da shodno Odluci o načinu i postupku učešća lokalnog stanovništva u vršenju javnih poslova („Sl. List RCG“, br. 08/05), sprovede javnu raspravu.

U skladu sa utvrđenim Programom javne rasprave, javna rasprava je održana u periodu od 14.05.2018. godine, do 28.05.2018. godine.

Javna rasprava se odvijala na sledeći način:

- Svakog radnog dana, u Sekretarijatu za zaštitu životne sredine i energetska efikasnost Opštine Tivat, Nacrt Plana je bio dostupan na uvid građanima;
- Nacrt Plana je bio dostupan na uvid i na sajtu Opštine Tivat www.opstinentativat.com;
- Centralna javna rasprava je održana 24.05.2018. godine u Multimedijalnoj sali u zgradici organa uprave Opštine Tivat sa početkom u 13:00 časova i završetkom u 14:00 časova.

Javnoj raspravi su prisustvovali:

- članovi radnom timu: Ana Pešić, Nevenka Saveljić, Tatjana Jelić i Igor Mamula;
- iz Sekretarijata za zaštitu životne sredine i energetska efikasnost: Sladana Samardžić i Maris Kličković Kostić;
- i 8 građana (predstavnici Savjeta za zaštitu životne sredine, Savjeta za razvoj i zaštitu lokalne samouprave, MZ Krašići, Opštine Kotor, itd.)

Tatjana Jelić, sekretarka Sekretarijata za zaštitu životne sredine i energetska efikasnost, je pozdravila prisutne ispred radnog tima, upoznala prisutne sa temama koje su obrađene Nacrtom Plana i predstavila radni tim. Prisutni članovi radnog tima predstavili su Plan po temama koje su obrađene.

Nakon toga su uslijedila pitanja i primjedbe građana.

Radoš Gospić, Predsjednik Savjeta za razvoj i zaštitu lokalne samouprave, pohvalio je Nacrt dokumenta, i sugerisao da se u Nacrtu Plana (str. 7) uskladi predviđeni datum odnosno da umjesto datuma završetka Nacrtu Plana bude naveden datum kada je dokument stavljen na javnu raspravu. Zatim je sugerisao da značaj koji biodiverzitet predstavlja za čovjeka (str. 16) bude dopunjena i sa geografskim, klimatskim, medicinskim, pravnim i drugim značajem. Na str. 37 navedeno je da se u Velikom gradskom parku nalaze glorijete odnosno "kućice u cvijeću", a toga tamo u tom obliku

nema. Takođe je i fontana zapuštena i važno je predvidjeti rekonstrukciju. Na str. 47 je naveden naslov poglavlja "Probalni biodiverzitet", a na istoj strani je navedeno i da se zabranjuje sakupljanje jestivog i ljekovitog bilja, gljiva i beskičmenjaka što smatra neprihvatljivim, naročito kada je opštepoznato da se oduvijek na ovom prostoru sakupljalo ljekovito bilje i da ga ima u obilnim količinama. Na str. 48. navedene su "divlje deponije" kojih ima dosta a ustvari su problem "divlji ljudi" koji na taj način odlažu otpad i narušavaju životnu sredinu. Smatra da je edukacija veoma važna, i da pored navedenog treba da predviđa i edukaciju vezano za opasnosti od požara. Napomenuo je da nije rečeno ništa o tretmanu tehnoloških voda. Takođe, navedene su samo travnate površine na Vrmcu a postoje i druge travnate površine koje su vrijedne u biodiverzitetском smislu.

Tatjana Jelić, sekretarka Sekretarijata za zaštitu životne sredine i energetsku efikasnost, odgovorila je da će tehničke i štamparske greške biti ispravljene, a vezano za značaj koji biodiverzitet ima za čovjeka razmotriće se da se taj dio dopuni. Glorijete koje su navedene postoje u parku, one trenutno nisu ozelenjene cvjetnim vrstama ali svakako postoje. Rekonstrukcija fontane i revitalizacija Velikog gradskog parka su predviđeni Planom upravljanja za park. Vezano za edukaciju u smislu zaštite od požara razmotriće se da isto poglavlje bude dupunjeno sa aktivnostima koje utiču na prevenciju nastanka požara. Tehnološke vode su kao otpadne vode navedene u dokumentu, njihov je uticaj u planu prepoznat a mјere za otklanjanje se nalaze u akcionom planu (str. 74 i 75). Vezano za travnate površine na Vrmcu – livade i pašnjake, za koje je u dokumentu kao pritisak na biodiverzitet navedeno njihovo zapuštanje, razmotriće se da li da budu obuhvaćene i druge površine.

Igor Mamula je zatim objasnio da u dokumentu nije navedeno da se zabranjuje sakupljanje jestivog i ljekovitog bilja, gljiva i beskičmenjaka, već da je kao evidentan pritisak navedeno protivzakonito sakupljanje, koje svakako ima negativan uticaj po biodiverzitet.

Ljubomir Popović, predstavnik Savjeta za zaštitu životne sredine, sugerisao je da planom bude predviđeno spriječavanje štetnog uticaja stoke u zaštićenom prirodnom dobru Tivatska solila, a naročito u periodu parenja i gniježđenja ptica.

Tatjana Jelić je rekla da će se razmotriti da se ta sugestija inkorporira u dokument.

Anton Petrović, predsjednik MZ "Krašići", pohvalio je radove na uređenju planinskih staza. Zatražio je informacije vezane za fond plave ribe u zalivu, jer je poznato da je ranije zaliv bio bogat sardelom a danas je slabo ima u ponudi. Takođe je pitao da li su ribarske poste kod nas zakonom zaštićene.

Ana Pešić je objasnila da plave ribe uopšte u zalivu ima, a populacija sardele je oduvijek bila prisutna u neravnomjernim količinama, zavisno od godine do godine. Jedan od razloga što plave ribe pa tako i sardele ima malo u ponudi je i taj što se kod nas lovi u minimalnim količinama, mada je evidentan i prelov na nivou čitavog Jadrana. Vezano za poste odgovorila je da one jesu zakonom zaštićene ali da je evidentan različiti negativni uticaj u većem broju slučajeva.

Radoš Gospić je pitao da li je dokumentom predviđena zaštita od naftnih mrlja u moru, za šta je Ana Pešić objasnila da za takve mjere postoje posebni akcioni planovi koji predviđaju djelovanje različitih institucija za konkretnе situacije.

Kako nije bilo više predloga, primjedbi, mišljenja i sugestija, javna rasprava je završena.

Javna rasprava je završena u 14:00 časova.

Obradili:

Savjetnik za zaštitu životne sredine
Igor Mamula, dipl.ing.polj.

Savjetnica za pravne poslove
Sladana Samardžić, dipl.pravnica

Dostavljeno:
- arhivi

Sekretarka Sekretarijata
Tatjana Jelić, dipl.pravnica

TABELARNI SPISAK PRIMJEDBI I SUGESTIJA SA JAVNE RASPRAVE I ODGOVORI NA PRIMJEDBE

Rb	Podnositac primjedbe	Br.zahtjeva Datum	Primjedbe i sugestije	Odgovori na primjedbe
1.	Radoš Gospić	Sa javne rasprave	<p>U Nacrtu Plana treba da bude (str. 7) usklađen predviđeni datum završetka Nacrtu Plana bude naveden datum kada je dokument stavljen na javnu raspravu.</p> <p>Značaj koji biodiverzitet predstavlja za čovjeka (str. 16) treba da bude dopunjena i sa geografskim, klimatskim, medicinskim, pravnim i drugim značajem.</p> <p>Na str. 37 navedeno je da se u Velikom gradskom parku nalaze glorijete i fontana u Velikom gradskom parku su</p>	<p>Pojašnjenje – Nije od uticaja na samu sadržinu Plana, s obzirom da se u konkretnom radi samo o prvobitno predloženoj dinamici izrade konkrenog dokumenta.</p> <p>Prihvata se - U kontekstu u kojem je u poglavljju 1.3. <i>Biodiverzitet i njegov značaj</i> naveden značaj biodiverziteta po čovjeka, isto je dopunjeno terminima „mikroklimatski“ i „terapeutski“.</p> <p>Pojašnjenje – glorijete i fontana u Velikom gradskom parku su</p>

		<p>odnosno "kućice u cvijeću", a toga tamo u tom obliku nema. Fontana je zapuštena i važno je predvidjeti rekonstrukciju.</p> <p>Na str. 47 je naveden naslov poglavlja "Probalni biodiverzitet".</p> <p>Na istoj strani je navedeno da se zabranjuje sakupljanje jestivog i ljekovitog bilja, gljiva i beskičmenjaka što je neprihvatljivo.</p> <p>Dokument treba da predvidi i edukaciju vezano za opasnosti od požara.</p> <p>Nije rečeno ništa o tretmanu tehnoloških voda.</p> <p>Navedene su samo travnate površine na Vrmcu a postoje i druge travnate površine koje su</p>	<p>izuzetno vrijedni vrtno-arhitektonski elementi, čija je rekonstrukcija predviđena planom upravljanja za Veliki gradski park u Tivtu 2016-2021 (str. 37).</p> <p>Prihvata se – naslov je ispravljen u "Priobalni biodiverzitet".</p> <p>Pojašnjenje - kao jedan od evidentnih pritisaka navedeno je protivzakonito sakupljanje jestivog i ljekovitog bilja, gljiva i beskičmenjaka, što ako se vrši u neplanskim i nekontrolisanim količinama može ostaviti posljedice na staništa.</p> <p>Prihvata se – U poglavlju 3.2 <i>Ekološka svijest u lokalnoj zajednici – edukacija</i> dopunjeno je da Edukacija u oblasti ekologije u cjelini obuhvata između ostalog i sticanje znanja o opasnostima od požara i prevenciji njihovog nastanka.</p> <p>Pojašnjenje – u dokumentu je prepoznat štetan uticaj svih otpadnih voda uopšte (str. 48), sa mjerama u akcionom planu za smanjenje uticaja.</p> <p>Prihvata se – u dokumentu je na str. 49, kod stavke vezane za zapuštanje travnatih</p>
--	--	--	---

			vrijedne biodiverzitetskom smislu.	u površina, uvršten kao pritisak na biodiverzitet i zapuštanje travnatih površina na Luštici.
2.	Ljubomir Popović	Sa javne rasprave	Planom treba da bude predviđeno spriječavanje štetnog uticaja stoke u zaštićenom prirodnom dobru Tivatska solila, a naročito u periodu parenja i gniježđenja ptica.	Prihvata se – u dijelu u kojem se navodi uznemiravanje vrsta (str. 48) dokument je dopunjeno rečenicama „Pored negativnog uticaja saobraćaja, evidentan je i povremeni štetan uticaj stoke koja se slobodno kreće područjem na kojem se nalaze Tivatska solila. Potrebno je da bude obezbijeđeno spriječavanje uticaja stoke u periodu parenja i gniježđenja ptica, a što će biti predmet plana upravljanja za zaštićeno prirodno dobro“.
3.	JP Morsko Dobro	Broj 1601-353-94/11-17 od 29.05.2018. godine (pristigao i elektronskim putem dana 28.05.2018. g.)	<u>PREGLED</u>	<p>Pojašnjenje - Kroz dokument uvršten je i dio koji se tiče ustanovljavanja upravljača za sva zaštićena prirodna dobra na teritoriji opštine Tivat kao i izrada planova upravljanja za sva prirodna dobra, sa razloga da se u istom pozovemo na zakonom propisane procedure vezane za zaštićena prirodna dobra. Takođe, opština Tivat će se vezano za navedeno u potpunosti pridržavati odredaba Zakona o zaštiti prirode, te s tim u vezi biti uključena kroz redovnu proceduru sprovođenja postupka javne rasprave.</p> <p>Pojašnjenje - Aktivnosti održavanja bujičnih kanala u okolnom</p>

				području posebnog rezervata prirode „Tivatska Solila“, spriječavanje dotoka zagađenja kanalima na područje rezervata, spriječavanje zagađenja voda u rezervatu, širenje neprijatnih mirisa, spriječavanje zagađenja voda u rezervatu iz okolnih objekata kanalizacionog sistema, predviđene su planskim dokumentima koji obrađuju tretiranje voda – Lokalni plan zaštite životne sredine 2017-2021., planovima zaštite od štetnog dejstva voda za vode od lokalnog značaja Opštine Tivat, planovima i programima rada preduzeća u čijoj je nadležnosti održavanje kanala, kanalizacionog sistema, itd.
--	--	--	--	--

Primljeno:	29	-05-2018	
Organ. jed.	Klasif. znak	Ned. sv.	Prilog
1601 - 353 - 94	11-17		Vrednost

JAVNO PREDUZEĆE ZA UPRAVLJANJE
MORSKIM DOBROM CRNE GORE

Broj: 0401 – 2107/2
Budva, 28.05.2018. god.

OPŠTINA TIVAT
Sekretarijat za zaštitu životne sredine
i energetsku efikasnost
n/r Sekretarke Sekretarijata, g-de Tatjane Jelić

TIVAT

PREDMET: Prijedlozi i sugestije za unaprijeđenje Nacrtta Lokalnog akcionog plana za biodiverzitet 2018 – 2013 Opština Tivat

Dopisom broj: 1601-353-94/9-17 od 14.05.2018. godine, obavijestili ste nas da je Opština Tivat utvrdila Nacrt Lokalnog akcionog plana za biodiverzitet 2018. – 2023. godine i isti stavila na javnu raspravu, te nas pozvali da izvršimo uvid i damo primjedbe, predloge i sugestije.

U okviru Akcionog plana, poglavje "Priobalni biodiverzitet" pod tačkom 4. predviđena je aktivnost "Ustanovljavanje upravljača za sva zaštićena prirodna dobra (pojedinačni dendrološki objekti)" a pod tačkom 7 aktivnost "Izrada Planova upravljanja za sva zaštićena prirodna dobra - plaža Pržno, Tivatska Solila, Veliki gradski park".

U okviru realizacije ovih aktivnosti napominjemo da je članom 55, Zakona o zaštiti prirode (Sl. list Crne Gore, br. 54/16) definisano da zaštićenim područjima, osim nacionalnih parkova, koja se nalaze na području morskog dobra upravlja pravno lice nadležno za upravljanje morskim dobrom, dok član 58 istog Zakona definiše da Plan upravljanja za strogi i posebni rezervat, kao i da Planove upravljanja za zaštićena prirodna dobra u zoni morskog dobra priprema upravljač, a donosi Ministarstvo.

Predlažemo da se u okviru Akcionog plana uvrste aktivnosti održavanja bujičnih kanala u okolnom području posebnog rezervata prirode "Tivatska Solila", i spriječi dotok zagađenja ovim kanalima na područje rezervata. Takođe treba uvrstiti aktivnosti kojima se spriječava zagađenje voda u rezervatu, i širenje neprijatnih mirisa, iz kolektora koji prolazi kroz Solila, te spriječava zagađenje voda u rezervatu iz okolnih objekata kanalizacionog sistema (pumpna stanica-sabirna stanica). Nosioci ovih aktivnosti su Opština Tivat i preduzeće "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Tivat.

S poštovanjem,

Obradivač:
Nemanja Malovrazić
Samostalni saradnik za zaštitu životne sredine

Aleksandra Ivanović
Rukovoditeljka službe za održivi razvoj

DIREKTOR
Predrag Jelušić, dipl. ekonomista

